

Een flashforward bij een mevrouw met geweldadige dwanggedachten?

Ik heb een patiënte met dwanggedachten. De gedachten die zich opdringen hebben een gewelddadig karakter. Bijvoorbeeld dat ze haar kat iets aan doet of dat ze haar kinderen neer steekt. Ze ziet er geen beelden bij (hoe ze het doet, of hoe het afloopt). Ze heeft inmiddels haar kinderen uit huis laten plaatsen en de kat weggedaan, omdat ze zichzelf niet vertrouwt en ze veel lijdt onder deze dwanggedachten. Is EMDR, en dan wellicht *flashforward*, geïndiceerd?

Antwoord

Ja, natuurlijk. Het is mijns inziens zeker het proberen waard. Je zou met een *flashforward* kunnen beginnen. Weet je hoe dat moet? In het nieuwe *Praktijkboek EMDR* - en ook in *Vraagbaak EMDR* - is daar tekst aan gewijd. Het gaat dus om een plaatje waarop te zien is dat ze haar kinderen doodsteekt. Vaak durven mensen met dwang die plaatjes niet te maken, omdat ze denken dat als ze dat toch doen, het waarschijnlijker wordt dat het dan ook daadwerkelijk gebeurt. Je zal haar daarvoor dus moeten motiveren. Ook zal deze interventie deel moeten uitmaken van een meer omvattende, geprotocolleerde cognitief gedragstherapeutische behandeling. Misschien is het goed om je gedurende de behandeling te laten superviseren door een van de EMDR-supervisors op basis van videotapes. Het is nogal wat dat ze haar kinderen al het huis heeft uitgedaan uit angst dat ze zichzelf niet in de hand zal hebben... Houd je me op de hoogte?

Reactie

Ik heb twee weken geleden een intake bij deze mevrouw gedaan, waarbij we het vooral over haar dwanggedachten, angsten en *coping* gehad hebben. Ik heb ook de werkwijze van EMDR uitgelegd. We hebben besproken dat ze wellicht last van de gedachten kan hebben na de eerste of tweede sessie. Ook haar vangnet hebben we besproken (vriend, behandelaar, crisiscentrum). Ze was zeer gemotiveerd en wilde na 37 jaar eindelijk van die gedachten af.

Echter, twee dagen na dit gesprek heeft ze een suïcidepoging gedaan en is ze op een open afdeling van onze kliniek beland. Volgens haar behandelaar heeft ze dit soort acties ook al eerder gedaan. Ze zag ook geen reden om de behandeling niet uit te voeren.

Vandaag stond dus de eerste sessie gepland. De behandelaar liet me echter weten dat deze patiënt vorige week een serieuze suïcidepoging heeft gedaan en nu op de gesloten afdeling zit. De psychiater van de afdeling vond het niet verstandig om de therapie door te laten gaan. Ik weet nu niet of dit alleen maar door mijn gesprek met deze patiënt kwam, maar het is wel opvallend dat het juist nu gebeurt.

Ik heb voorgesteld om haar eerst te laten stabiliseren en wellicht het *Resource Development and Installation* (RDI)-protocol uit te voeren. Wat vind jij ervan? Of denk je aan de hand van dit verhaal dat zij beter geen EMDR moet krijgen, aangezien ze onvoldoende belastbaar is?

Antwoord

Ik denk dat de RDI haar in ieder geval wat stabiliteit kan geven. Aan de andere kant geeft ze aan zeer

gemotiveerd te zijn. En als je niets doet, wat is dan de optie of de prognose? Als iedereen een behandeling tegenhoudt 'omdat dat nu niet kan' is dat ook niet bevorderlijk voor haar levenskwaliteit, omdat dit haar hoop 'ooit beter te worden' de bodem inslaat. En die hoop zal ze nu wel nodig hebben.

Je moet ook echt even zien te achterhalen wat er is gebeurd en wat haar precies tot deze suïcidepoging heeft aangezet. Of er een relatie is met jouw gesprek, of dat er iets ander in haar leven is gebeurd (veel aannemelijker). En dat laatste hoeft overigens ook niet per se verbonden te zijn met de bestaande dwangproblematiek. Ook gezonde mensen kunnen door uitzichtloze omstandigheden depressief worden... Daarna kun je met haar bespreken wat RDI inhoudt en er voor zorgen dat je daarover met haar echt *commitment* hebt, voordat je start.

Reactie (6 maanden later)

De patiënt heb ik nooit meer gezien. Vanuit de kliniek liet ze me via haar behandelaar weten dat ze geen EMDR wil: ze durft het niet aan. Ze gaf destijds aan dat ze al zo lang met haar klachten leeft en dat ze denkt op deze manier verder te kunnen en moeten. Echter, vorig jaar heeft ze zich gesuïcideerd. Triest verhaal dus...